

POMEMBNE INFORMACIJE O POSTOPKU ORGANA ZA NAČELA ENAKEGA OBRAVNAVANJA

Dolžnost Organa enakega obravnavanja je preiskava pritožb, ki so vložene zaradi kršitve načela enakega obravnavanja in uveljavljenje zahteve načela enakega obravnavanja.

Organ **postopa v zadevi strank, ki so izpostavljene diskriminaciji, to pomeni neugodnemu razlikovanju.**

Zakon o načelu enakega obravnavanja na podlagi zaščiteneih značilnosti diskriminacijo prepoveduje.

Zaščitene značilnosti so naslednje: spol, rasna pripadnost, barva kože, nacionalnost, nacionalna pripadnost, življenjska starost, materinski jezik, invalidnost, zdravstveno stanje, materinstvo (nosečnost) ali očetovstvo, zakonski stan, spolna usmerjenost, spolna identiteta, družbeno poreklo, premoženjski stan, versko ali filozofsko prepričanje, politično ali drugo mišljenje, delovno razmerje s skrajšanim delovnim časom, oziroma za določen čas, pripadnost zastopništvu interesa, druge situacije.

Če Vi tako čutite, da **zaradi vaše zaščitene značilnosti več diskriminirani** kot druge osebe, ki so v podobni situaciji, tedaj se obrnite na ta organ.

Organ za načelo enakega obravnavanja (EBH) lahko uvodi postopek, če od **vednosti kršitve prava ni poteklo eno leto in še niso potekla tri leta od nastopanja kršitve prava.**

OBLIKE DISKRIMINACIJE

Neposredna diskriminacija se zgodi, če je oseba ali skupina zaradi neke zaščitene značilnosti v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno kot drugi, ki takšne zaščitene značilnosti nimajo.

Posredna diskriminacija je, tedaj, ko je neki ukrep na videz nevtralen in nepristranski, torej zdi se, da ne krši načela enakega obravnavanja, toda te, ki imajo zaščitene značilnosti, postavlja v manj ugoden položaj.

Posredna diskriminacija se izvaja na primer, ko delodajalec za zaposlitev delovnega mesta neupravičeno zahteva 10 let nepretrganega delovnega razmerja in s tem ne da možnosti za popolnitev delovnega mesta tistim ki so zaradi poroda in vzgoja otrok prekinili delovno razmerje (to pomeni večini žensk od 25 do 35 leta starosti).

Nadlegovanje običajno pogojuje dalj časa trajajočo obravnavo in je lahko seksualne, ali katere koli druge narave. Uresničuje se, ko proti osebam, ki imajo zaščiteno značilnost – zaradi njihove značilnosti – nekdo pokaže takšno vedenje, ki krši človekovo dostojanstvo in čigav namen ali vpliv je, da se proti njim ustvarja ustrahovalno, sovražno, poniževalno, sramotna ali žaljivo okolje.

Protipravna diskriminacija se zgodi, ko na podlagi zgoraj navedenih značilnosti posamezne osebe, ali skupino oseb ločijo od oseb ali skupine oseb, ki so v primerjalni situaciji – brez, da bi to zakon izrecno dovolil. V naši domovini najpogosteje se uresničuje protipravna diskriminacija v ločenem šolanju romskih otrok.

O povračilnih ukrepih lahko govorimo, ko osebe, ki nastopajo zoper kršenja načela enakega obravnavanja zaradi tega njihovega nastopa utrpijo kakšno škodo.

KDO VSE SE LAHKO OBRNE NA ORGAN IN ZOPER KOGA SE LAHKO VLOŽI PRITOŽBA ?

Prizadeta fizična oseba (osebno ali po pooblaščenca), vodja pravne osebe ali njen pooblaščenec, organizacija za zaščito interesa ali realizator zahteve za javni interes z vložitvijo zahteve pri organu lahko uvede postopek.

Pritožba se lahko vloži zoper:

- državne in samoupravne organizacije,
- organizacije z upravno pristojnostjo,
- madžarsko vojsko in policijske organe,
- operaterje komunalnih storitev, izobraževalne, socialne ustanove, ustanove za zaščito otrok, kulturne ustanove, in ustanove za nudenje zdravstvenih storitev,
- prostovoljne zavarovalne sklade in zasebne pokojninske sklade,
- politične stranke in vse druge proračunske organe.

Po uradni dolžnosti organ lahko postopa zoper:

- državo Madžarske,
 - lokalne in nacionalne samouprave, in njihove organe,
 - organizacije z upravno pristojnostjo
 - madžarsko vojsko in policijske organe,
- če opazi kršenje načela enakega obravnavanja.

V določenem razmerju organ lahko postopa tudi v zasebnem sektorju. Organ lahko preiskuje:

- delodajalca v delovno pravnem razmerju,
- zasebna in društvena podjetja, katerim je bila dodeljena državna podpora,
- ustanove, ki so bile ustanovljene z namenom opravljanja dejavnosti gostinske ponudbe, trgovine, ter izobraževanja in zabave,
- ponudnika ali naročnika, ki poziva na sklenitev pogodbe.

Organ ne more postopati v svih primerih. Nima pristojnosti na primer v pravnem razmerju iz družinskega prava, v pravnem razmerju med svojci, v neposredni povezanosti z religiozno dejavnostjo cerkveno pravnih oseb, in med njihovi člani.

Pomembno je vedeti tudi to, da organ ne more preiskati javnih sklepov in ukrepov Parlamenta, predsednika Republike, Ustavnega sodišča, Državnega računovodstva, varuha človekovih pravice, ter sodišča in državnega odvetništva.

KAJ MORA ZAHTEVK VSEBOVATI?

V zahtevku, kateri se organom lahko **vloži pisno**, tožnik mora izložiti **verojatnim, da je pretrpel škodo** in ta škoda, ali težja diskriminacija **se lahko spelje na zaščiteno značilnost vlagatelja zahtevka**.

Zahtevk mora vsebovati **ime, naslov** vlagatelja pritožbe **ter tudi izrecno zahtevo zaradi česar se zahteva odloka organa, opis kraja, datuma, ostalega okrožja na kar se pritožuje in znane podatke o organu ali osebi zoper koga se pritožba vloži**.

KAKO SE POSTUPEK ODVIJA?

Če **organ** ugotovi svojo pristojnost v zadevi, **kot glavno pravilo, v okviru obravnave sledi razčistitev dejstev**, kjer se osebno zaslišijo vlagatelj pritožbe in ta (oni) zoper koga (katere) je pritožba vložena.

Na zahtevo prič, njihovi podatki se vode tajno, posebej v primeru diskriminacije v povezanosti z zaposlovanjem, kdaj so prič zaposleni delodajalca zoper koga je postopek uveden.

Obravnava je javna, medtem organ v upravičenem primeru more javnost izključiti s cele obravnave ali iz enega dela obravnave (na pr. upoštevajoč osebni interes mladoletnega otroka).

PRAVILA DOKAZOVANJA

Obveza izjave o verjetnosti s strani vlagatelja zahtevka

Vlagatelj zahtevka ne treba dokazovati, le izjaviti z verjetnostjo, da je pretrpel škodo, in da je to sledilo dejansko ali po njegovi predpostavki v zvezi z nekatero zaščiteno značilnostjo, ki je bila navedena v zakonu, ko se kršenje prava zgodilo, torej od njega označena diskriminacija je sledila zaščitene značilnosti.

Pri uresničevanju zahteve od javnega interesa – če škoda še ni sledila – treba je činiti verjetnim, da grozi neposredna nevarnost škode.

Obveza dokazovanja s strani osebe ali organizacije zoper katere je postopek uveden Kadar je vlagatelj zahteve izlagal z verjetnostjo zgoraj opisane, tedaj ta zoper koga se vodi postopek se lahko izogne pozivanju na odgovornost, če dokaže, da

- ne obstoje okoliščine, katere je vlagatelj zahtevka naznanil verjetnim,
- se držal zahteve načela enakega obravnavanja, ker manjka vzročna povezanost izmed zaščitene značilnosti in škode.
- v pritožbenem primeru, ni bil dolžan držati se obveze načela enakega obravnavanja (zakon v ozkem krogu daje možnost za to, če je na pr. na podlagi karakterja ali naravi dela sorazmerna diskriminacija upravičena).

KAKŠNE ODLOKE ORGAN LAHKO DONOSI?

Če se pri postopku izpostavi, da je ta zoper koga se vodi postopek **kršil načelo enakega obravnavanja**, tedaj organ

- lahko odredi prekinitev protipravnega stanja,
- lahko prepovedi izkazovanja protipravnega vedenja v prihodnosti,
- lahko objavi sklep, katerim je kršitev prava ugotovljen,
- lahko izreče denarno kazen od 50 tisoč do 6 milijonov forintov,
- lahko sprejme odločitev o plačilu stroškov postopka tako, da bremenijo stranko, ki je storila kršitev prava.

Organ medtem ne more ugotoviti povrnitev škode v korist stranke in ne more odrediti ni povrnitev v prejšnje stanje (na pr. ne more obvezati delodajalca, da stavi vlagatelja pritožbe na prejšnje delovno mesto).

Organ pred sprejetjem odločbe v vsakem primeru poskusi **doseči sporazum** med strankama. Če sta stranki k temu tudi voljni in doseženi sporazum odgovarja pravnim predpisom, organ sporazum potrjuje s sklepom. Izvršitev sporazuma isto se tako more izsiliti kot tudi sklep, ki ugotavljajo kršitev prava.

Postopek je prost plačila takse.

KAKŠNE PRAVICE PRIPADAJO CIVILNIM ORGANIZACIJAM

V postopkih, ki so uvedeni zaradi kršitve načela enakega obravnavanja na podlagi pismenega pooblastila vlagatelja pritožbe društvene organizacije in organizacije za zastopništvo interesa lahko nastopijo kot **zastopniki**. Isto tako tem organizacijam pripadajo ti. **klijentelska prava** (pravica do obvestitve, vpogleda v spise, dajatve izjave).

Civilne organizacije v primeru kršitve prava ali neposredne nevarnosti istega, v interesu večje skupine, ki razpolaga nekatero zaščiteno značilnostjo (na pr. versko prepričevanje, invalidnost, spolna usmerjenost, rasna ali nacionalna pripadnost) lahko uvedejo **postopek pred organom**.

Te organizacije v zgoraj navedenem primeru zaradi kršitve načela enakega obravnavanja **lahko uvedejo tudi pred sodiščem pravdo zaradi kršitve zasebnosti, ter delovni spor (uresničevanje zahteve za javni interes).**

PRAVNIA SREDSTVA ZOPER SKLEP ORGANA

Zoper sklep Organa načela enakega obravnavanja (EBH) **pritožba ni dopustna, za sodno revizijo** se zahtevke lahko vložijo na Glavnem mestnem upravnem in delovnem sodišču. Postopek pred sodiščem je prost plačila le v primeru, če je tožnik osebno prost od plačila takse.

KONTAKT Z ORGANOM

Poštni naslov

1013 Budapest, Krisztina körút 39/B
Telefon: +36 1 795 2975
E-mail: ebh@egyenlobanasmod.hu
www.egyenlobanasmod.hu

Isto osebno se lahko obrnete na poročevalce načela enakega obravnavanja.

Kontaktne možnosti lahko najdete na spletni strani

www.egyenlobanasmod.hu



TÁMOP-5.5.5/08/1

„A diszkrimináció elleni küzdelem –
a társadalmi szemléletformálás és hatóságai munka erősítése”

Egyenlő Bánásmód Hatóság
1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B
www.egyenlobanasmod.hu



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.